Tartu ülikooli juures korraldatud didaktilis-metoodilises seminaris. Oma ameti kõrval on A. võtnud osa õppekavade koostamisest, esinenud referendina õpetajate kongressidel ja on 1927. a-st Alalise Ajaloo-õppekorralduse Toimkonna (end. Alalise Ajaloo Õpetamise Komisjoni) esimees. Väljaka koolikirjanikuna on A. avaldanud majandusteaduse õpperaamatu keskkoolidele (Tartu, 1922, 2. tr. 1926), ajaloo õpperaamatud algkoolile, keskkoolile ja gümnaasiumile (need on ilmunud korduvates uustrükkides), toimetanud ajaloo-atlase (Tartu, 1933—34) ja ajaloo lugemikke alg- ning keskkoolile.

Isikl. kogutud andmed. *T.*

ADELHEIM, Georg Woldemar, baltisaksa genealoog, kohtunik ja advokaat, sünd. 2. X 1884 vkj. Tallinnas, lõpetanud 1909 Tartu ülikooli õigusteaduskonna, oli 1910—14 kohtuametikandidaat ja komandeeriti seejärel senati tsiviildepartemangu juurde. Võtnud osa Maailmasõjast ohvitserina Vene väes, töötas ta Berliinis maakohtus 1918—20, siis Königsbergis, advokaadina Tallinnas ja 1922—33 Tallinna-Haapsalu rahukogu alatise liikmena, mis kohalt pidi lahkuma „Balti vennaskonna" organisatsioonist osavõtu pärast. — Oma ametitegevuse kõrval on A. teotsenud rohkesti balti-saksa sugukondade, eriti Tallinna kodanikuperekondade uurimise alal, olles ühtlasi Eestimaa Kirjandusliku Ühingu (Tallinnas) genealoogilise sektsiooni esimeheks. Ta on avaldanud teosed: *Album Estonorum* (Tall., 1910), mis on A. v. Gernet'i koostatud samanimelise teose (ilm. Tartus 1888) täiendatud väljaanne, „Die Genealogie der alten Familien Revals" (Tall., 1925), mis on Heinrich Laurenty (surn. 1692) koostatud materjali ümbertöötatud väljaanne, „Revaler Ahnentafeln" I—IV (*ibid.*, I 1929, II 1932, III 1933, IV 1935), „Die Ritterschaftshauptmänner und das Landratskollegium Estlands in Bildnissen" (*ibid.*, 1932), Tallinna linnaarhiivi toimetisena „Das Revaler Bürgerbuch 1624—1690 nebst Fortsetzung bis 1710" (*ibid.*, 1933), ja „Das Revaler Bürgerbuch 1710—1786" (Beiträge XIX, *ibid.*, 1934).

Alb. Estonorum (1910) ja Nachträge, nr. 1102; isikl. jm. saadud andmed.

O. L.

* **ADSON, Karl Arthur**, kirjanik, sünd. 22. I 1889 vkj. Tartus, õppis 1895—98 Tartus vaeste väikelastekoolis, siis Sänna vallakoolis, 1901—07 Võru linnakoolis, 1907—10 Pihkva maamõõdukoolis, mille lõpetas, sooritas 1925 täienduseksami küpsuskomisjoni juures Tartus ja õppis 1925 Tartu ülikooli filosoofiateaduskonnas. A. toimis 1910—12 maamõõtja-maakorraldajana Pihkva kub-s, 1912—15 Tallinna linna planeerimiskomitee sekretärina, töötas seejärel kuni 1917 Tallinna Peeter Suure merekindluse maa mõõtmise ja loodimise alal, oli 1917—18 toitluskomitee sekretär, siis tegev põllutööministeeriumi statistikabüroos. A. oli 1920 haridusministeeriumi kunstiosakonna kirjandustoimkonna juhataja, hiljemini „Tallinna Teataja" ja 1920—24 ja 1934—35 „Päevalehe" toimetuse liige, 1921—22 Tall-s „Draamateatri" ja 1924—25 Tartus „Vanemuise" teatri dramaturg; on teotsenud 1925—34 vabakirjanikuna ja a-st 1935 filmiinspektorina ning propagandatalituse teatriala korraldajana Talinnas. — A. kirjutas 1925—34 teatriarvustisi „Vaba Maas" ja rohkesti artikleid ning ülevaateid „Loomingus", „Eesti Kirjanduses", „Päevalehes", „Rahvalehes" jm. Teatriülevaated on ilmunud teoses „Vilet ja loorbereid" (Tartu, 1938). Peale varemini nimetatute on A. avaldanud: võrumurdelised luuletiskogud „Kaduvik" (Tall., 1927), „Katai, kibuvits nink kivi" (Tartu, 1928), „Pärlijõgi" (Tartu, 1931) ja „Lehekülg ajaraamatust" (Tartu, 1937); näidendid „Toomapäev" (Tartu, 1928), „Lauluisa ja Kirjaneitsi" (Tall., 1930), „Neli kuningat" (Tall., 1931), „Iluduskuninganna" („Looming" 1932), „Kolmas tee" (Tall., 1932; auhinnatud ja avaldatud Peeter Bollmann'i varjunime all), „Elav kapital" (Tall., 1934), „Karu läheb meelõksu" (Tall., 1936) ning „Üks tuvi lendab merele" (Tall., 1937) ja ajaloolise ülevaate „Das estnische Theater" (Tartu, 1933), peale selle teinud hulga tõlkeid, neist suurema osa (umb. 50) teatreile. A. on E. Näitekirjanikkude Ühingu asutajaid ja esimees a-st 1937.

Pvl. 1939, nr. 33; „Rahvaleht" 1939, nr. 27 (E. J. Voitk); „Uus Eesti" 1939, nr. 32 (J. Jaik); „Looming" 1939, nr. 2 (J. Kärner, H. Pauksson); „Teater" 1939, nr. 1 (P. Viiding); E. Kirj. 1939, nr. 2 (K. Mihkla); isikl. jm. saadud andmed.

F. T.; T.

* **AGORI** (end. perekonnanimi kuni 1935 **Tõnisson**), **Vello (Georg)**; pseud.

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 5